

ברוך הוא מהמכוסה שבמכוסים
ברוך הוא לעולם ולעולמי עד, אמן.

(ע"כ התוספתא)

בא וראה, יתרו הוא שנתן עצה
למשה על תקון הדינים, כף צריך.
וסוד זה שהודה לו לקדוש ברוך
הוא וסדר לפניו תקון הדינים,
להראות מה שכתוב פי המשפט
לאלהים הוא, ולא לצד האחר.
והדינים נתנו לישראל, ולא
לאחר, שכתוב חקיו ומשפטיו
לישראל. ובא ראה, לא ינהג אדם
קלון באחר, ודבר הדיוט דבר
הוא, שהרי במשה כתוב וישמע
משה לקול חתנו וגו'.

וישמע יתרו וגו'. פתח ואמר
(תהלים יח) על פן אודך בגוים ה'
ולשמך אומרה. דוד המלך אמר
את זה ברוח הקדש בשעה שראה
שכבוד הקדוש ברוך הוא לא
עולה בעליה ולא מתכבד בעולם,
אלא מצד שאר העמים.

ואם תאמר, הרי הקדוש ברוך
הוא לא מתכבד בעולם אלא
משום ישראל - כף זה ודאי, שהרי
ישראל הם היסוד של הגר להאיר,
אבל כששאר העמים באים
ומודים לו בשעבוד הכבוד של
הקדוש ברוך הוא, אז נוסף יסוד
הגר ומתחזק על כל מעשיו
בחבור אחד, ושלט הקדוש ברוך
הוא לבדו מעלה ומטה.

כמו זה כל העולם, אימה נפחד
נפל עליהם מלפני הקדוש ברוך
הוא. כיון שבא יתרו, שהוא כמר
עליון של כל יתר האלילים, אז
התחזק ושלט כבוד הקדוש ברוך
הוא על הכל.

משום שכל העולם, כששמעו
שמע גבורתו של הקדוש ברוך
הוא, זעו. וכלם היו מסתפלים

בעו דבעיתו) הרי גניז וטמיר, ולא אתגליא, קיימא
ולא קיימא. בריך הוא מטמיר דטמירו, בריך
הוא לעלם ולעלמי עד אמן. (ע"כ תוספתא).

תא חזי, יתרו הוא דיהב עיטא למשה, על
תקונא דדינין, הכי אצטריף. ורזא דא
דאודי ליה לקודשא בריך הוא, וסדר קמיה
תקונא דדינוי, לאחזאה מה דכתיב, (דברים א) פי
המשפט לאלהים הוא, ולא לסטרא אחרא.
ודינין לישראל אתיהיבו, ולא לאחרא,
דכתיב, (תהלים קמז) חקיו ומשפטיו לישראל. ותא
חזי, לא ינהיג בר נש קלנא באחרא, ומלה
דהדיוטא, מלה (דף ט"ט ע"א) איהו. דהא במשה
כתיב, וישמע משה לקול חתנו וגו'.

וישמע יתרו וגו', פתח ואמר (תהלים יח)
על פן
אודך בגוים יי' ולשמך אומרה. דוד
מלכא אמר דא ברוח קדשא, בשעתא דחמא,
דהא יקרא דקודשא בריך הוא, לא אסתליק
בסליקו ולא אתייקרא בעלמא, אלא מסטרא
דשאר עמין.

ואי תימא, הא קדשא בריך הוא לא אתייקר
בעלמא, אלא בגיניהון דישראל. הכי
הוא ודאי, דהא ישראל אינון הוי יסודא
דשרגא לאנהרא, אבל כד שאר עמין אתאן
ואודן ליה, בשעבודא דיקרא דקודשא בריך
הוא, כדין אתוסף יסודא דשרגא, ואתתקף על
כל עובדוי. בהבורא חדא, ושלטי קדשא
בריך הוא בלחודוי עילא ותתא.

בגוונא דא, כל עלמא, דחילו ואימתא נפל
עליהו מקמי קדשא בריך הוא. וכיון
דאתא יתרו, דאיהו כומרא עלאה, דכל טעוון
אחרנין, כדין אתתקף ושלטי יקרא דקודשא
בריך הוא על כלא.

בגין, דכל עלמא, כד שמעו שמע גבורתיה

ביתרו שהווא חכם וממנה גדול
של כל אלילי העולם. כיון שראו
שהוא בא ועובד לקדוש ברוך
הוא, ואמר עתה ידעתי כי גדול
ה' מכל האלהים, אז כלם
התרחקו מעבודותיהם וידעו
שאין בהם ממש, ואז התכבד
כבוד השם הקדוש של הקדוש
ברוך הוא בכל הצדדים. ולכן
נרשמה פרשה זו בתורה, וראשית
הפרשה ה'יה בו, ביתרו.

יתרו ה'יה אחד מחכמי פרעה.
לפרעה היו שלשה חכמים - אחד
יתרו, ואחד איוב, ואחד בלעם.
אחד יתרו - שלא היתה עבודה
וממנה ושמש וכוכב ששולט על
שלטונו שלא ה'יה יודע העבודה
שראויה לו ואותו השמוש שלו.
בלעם ה'יה מכשף בכל מיני
כשפים, בין במעשה בין בדבור.
איוב ה'יה פוחד בפחד, ובאותו
פחד ה'יה עקרו, משום שדבר
שלמעלה, בין של קדשה בין של
הצד האחר, לא יכול אדם למשך
רוח שלמעלה למטה ולקרב אליו
אלא בפחד, ויכון לבו ורצונו
בפחד ובשברון הלב, ואז ימשיך
למטה רוח שלמעלה והרצון
שהצטרף.

ואם לא ישים לבו ורצונו בפחד
לאותו הצד, לא יוכל להדביק בו
רצונו, פרט לאותם הצורות
הדקיקות, ולא בכלם, משום שיש
בהם שליטים שצריכים אליהם
את רצון הלב והפחד. כל שפן
אותם דברים עליונים שצריך
אימה ופחד ורצון יתור.

יתרו הצטרף עבודתו של אותו
הצד תמיד, בין בזמן שצריך לו
לאדם ובין בזמן שלא צריך לו,
כדי שאותו הצד ידבק אליו
בשעה שצריך אותו. בלעם נדבק
באותם כשפים, כמו שנתבאר.
איוב, ברב אותו הפחד שלו, חזר

וכלהו הו' מסתכלן ביתרו, דאיהו חכים ורב
ממנא דכל טעוון דעלמא, כיון דחמו, דאיהו
אתא ופלאח ליה לקודשא ברוך הוא, ואמר
עתה ידעתי כי גדול יי' מכל האלהים, כדין
פלהו אתרחקו מפולחניהון, וידעו דלית בהו
ממשו. כדין אתייקר יקרא דשמא קדישא
דקודשא ברוך הוא, בכל סטרין. ועל דא
אתרשים פרשתא דא באורייתא, ושירותא
דפרשתא הוה ביה ביתרו.

יתרו חד מחכימין דפרעה הוה. תלת חכימין
הו' ליה לפרעה, חד יתרו, וחד איוב,
וחד בלעם. חד יתרו: דלא הוה פולחנא
וממנא ושמשא וככבא דשליט על שולטניה,
דלא הוה ידע פולחנא דאתחזי ליה, ודהווא
שמושא די'ליה. בלעם, הוה חרשא בכל מיני
חרשין בין בעובדא בין במלה.

איוב הוה דחיל בדחילו, ובההוא דחילו הוה
עקרא די'ליה, בגין דמלה דלעילא, בין
דקדושה, בין דסטרא אחרא, לא יכיל בר נש
לאמשכא רוחא דלעילא לתתא ולמקרב
גביה, אלא בדחילו. ויכוין לביה ורעותיה
בדחילו ותבירו דלבא, וכדין ימשיך לתתא
רוחא דלעילא ורעותא דאצטריף.

ואי לא ישוי לביה ורעותיה בדחילו לההוא
סטרא, לא יכיל לאתדבקא ביה רעותיה,
בר להגי טופסי דקיקין, ולא בכלהו, בגין
דאית בהו שלטנין, דאצטריף לגביהו רעותא
דלבא ודחילו. כל שפן אינון מלין עלאין,
דאצטריף דחילו ואימתא ורעותא יתיר.

יתרו אצטריף פולחניה דההוא סטרא תדיר,
בין בזמן דאצטריף ליה לבר נש, בין
בזמן דלא אצטריף ליה, בגין דההוא סטרא
יהא דביק לגביה, בשעתא דאצטריף ליה.